

által a főbizottság legutóbbi ülésén felállított feltételek egyike, tudniillik a vasutassztrájk megszüntetése, időközben megtörtént. Tekintettel azokra a feladatokra, amelyeket az új kormánynak teljesítenie kell, annak szüksége merült fel, hogy még előbb a tartományi főnökökkel folytassanak megbeszéléseket. A kancellár a tartományi főnököket sürgőnyleg hívta meg Bécsbe és a meghíváshoz kifejezetten hozzáfűzte, hogy a velük folytatandó megbeszélés előfeltétele a kormányalakítás tekintetében hozandó döntésnek. A tartományfőnökökkel való tanácskozás legkorábban holnap történhetik meg, ennél fogva nincsen abban a helyzetben, hogy indítványt hozzon a kormányalakításra. Arra kéri a főbizottságot, hogy a mai ülést halassza el. Miklós elnök javaslatára a főbizottság a legközelebbi ülését a nemzeti tanács legközelebbi ülésének napjára, még pedig a Ház ülését egy órával megelőző időpontra, tehát előre láthatóan kedden délután 2 órára tűzte ki.

Éjszaka jelenti Bécsből saját tudósítónk telefonon: A vasutassztrájk csülörökön ugyan befejeződött, a kormányválság azonban tovább

tart, sőt egyre komplikálódik. Seypel kancellár az új kormány alakítását bizonyos garanciák teljesítésétől tette függővé. Seypel kívánságai közé tartozik a tartományok kérdésének rendezése és a pénzügyi kérdés. A pénzügyi kérdések a szanálás sikeres folytatásával és végleges befejezésével függnek össze. A szocialisták szabad kezet hagynak, de követelik a rokkantak és az özvegyek kérdésének sürgős rendezését. Seypel saját pártjában nagy nehézségekre és akadályoztatásra talált, azonkívül nagy harcot kell vívnia a tartományok főnökeivel. A tartományfőnökök több esetben nyílt ellenállást tanúsítottak és követelik autonóm jogaik kibővítését.

Seypel a tartományfőnököket holnap konferenciára hívja össze, hogy az ellentéteket áthidalja. Az új kormányalakításra vonatkozólag Seypel azt a kijelentést tette, hogy nincs még abban a helyzetben, hogy kormányalakító javaslatát megtegye. A nemzetgyűlés különben 18-ig elnapolta magát, kérdés azonban, hogy ez meghozza-e a válság megoldását. Politikai körökben úgy tudják, hogy Benes bécsi látogatását elhalasztotta.

ezt a feltételt is jóváhagyta.

A tanács most elhatározta, hogy ismét felír a kultuszminiszterhez és az állami hozzájárulás biztosításának kisürgetését kéri, mert különben az egyetem építkezési munkálatai a jövő év tavaszán sem kezdődhetnek meg.

Az angol kormányt kellemetlen helyzetbe juttatta a Zinovjev-levél.

London, november 13. A kormány tegnapi első minisztertanácsán valamennyi miniszter részt vett. A Daily Mail szerint a minisztertanács hosszasan foglalkozott a Zinovjev-levéllel kapcsolatos helyzettel. Az a vizsgálat, amelyet az előző kormány a levél valódiságának a megállapítása céljából elrendelt, tudvalevőleg nem jutott határozott eredményre. A konzervatív kormány ilyenformán kellemetlen helyzetben van, mert sürgősen kell válaszolnia a szovjet-kormánynak a bocsánatkérést kívánó levelére. Valószínű, hogy a levél valódiságának a tisztázását újabb vizsgálatnak fogják alávetni.

Coolidge elnök új értekezletet hív össze a fegyverkezés korlátozására.

London, november 13. A Daily News-nek jelentik Washingtonból: Általánosságban arra számítanak, hogy Coolidge elnök a közeljövőben új értekezletet fog egybehívni a fegyverkezés korlátozására. A diplomáciai puhatolódások már is megindulnak és ezek alapján azt hiszik, hogy Anglia támogatni fogja az elnök javaslatát. Még kétségek vannak azon tekintetben, hogy Franciaország milyen magatartást tanúsít, különösen a tengeri fegyverkezés korlátozása tekintetében.

Matteotti emléke az olasz kamarában.

Róma, november 13. A kamara megnyitólésén az ellenzéki pártok képviselői nem vettek részt Repossi kommunista képviselő kivételével, aki kijelentette, hogy csoportja nem vesz részt Matteotti emlékére rendezett ünnepségen. A kamara elnöke ezután emlékbeszédet mondott Matteotti és Cazzini felett. Beszédében mindkettőjük ellen elkövetett merényletet a kamara ellen intézett támadásnak minősítette. Mussolini a kormány nevében csatlakozott a nyilatkozathoz. Az ülést a gyász jeléül egy órára felfüggesztették.

Vörhenyjárvány Londonban. A párisi lapok londoni jelentései szerint az angol fővárosban vörheny és ronszó toroklob járvány uralkodik. Több mint négyezer ember áll orvosi kezelés alatt.

A belügyminiszter jóváhagyta a város megszavazott egyetemi hozzájárulását.

Szeged, november 13. (Saját tudósítónktól.) A város törvényhatósági bizottsága, mint ismeretes, a Ferenc József-tudományegyetem Szegeden való állandósítása érdekében már hónapokkal ezelőtt elhatározta, hogy a végleges egyetemi intézetek felépítésének költségeihez hajlandó ötven éven keresztül évi huszonöt vagon buza értékével hozzájárulni, de csak abban az esetben, ha erre a célra az állam is áldoz legalább ugyanennyit. A közgyűlés egyhangulag hozott határozatát annak rendje és módja szerint felterjesztette a tanács a belügyminiszterhez jóváhagyás végett és felterjesztés formájában értesítette róla a kultuszminisztert is azzal, hogy a végleges jellegű egyetemi építkezések haladéktalan megkezdésének ezek után nincs már semmi akadálya. Kérte a tanács a minisztert, hogy az ügyet sürgősen terjessze a minisztertanács elé és biztosítsa a kívánt állami hozzájárulást is.

A közgyűlés memorandumba foglalt határozatát küldöttség vitte fel Budapestre és adta át a kormányzónak, a miniszterelnöknek és a kultuszternek. A válasz mindenütt biztató volt és a küldöttség a nyert ügy reményével érkezett haza. Azután — nem történt semmi. Az egyetem végleges elhelyezésének ügye ugyanabban a stádiumban vesztegelt hosszú hónapokon keresztül. Kormánykörökben hallani sem akartak a kérdés elintézéséről és az állandó halogatás különböző kombinációra adott alkalmat. Beszéltek többek között

arról is, hogy a népszövetségi megbízott úgy is, mint a szanálási rendszabályok betartásának és végrehajtásának kérlelhetetlen ellenőre, halálra ítélte a szegedi egyetemet azon az alapon, hogy Csonkamagyarországnak nincsen szüksége négy tudományegyetemre, a négy közül egy, még pedig a szegedi, föltétlenül megszüntetendő. Később kiderült, hogy ez a rosszakaratú híresztelés a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetemről indult ki, ahol érthető féltékenységgel figyelték a szegedi egyetem fejlődését és mindent elkövettek, hogy megakadályozzák megerősödésében. A kultuszminiszter legutóbb Székesfehérvárott cáfolta meg ezeket a híreket, kijelentette, hogy az ország talpraállítását egyetemek megszüntetésével nem lehet megkezdeni. Hivatkozott Németország példájára, ahol száz év előtt új egyetem létesítésével kezdték meg a szanálást.

A szegedi egyetem végleges elhelyezésének ügye ettől függetlenül nem haladt előre egyetlen lépéssel sem egészen mostanáig. Most ugyanis történt mégis benne valami. A belügyminiszter hivatalosan értesítette a város hatóságát, hogy a közgyűlésnek azt a határozatát, amellyel — bizonyos feltételek mellett — megszavazta az évi huszonöt vagon hozzájárulást, jóváhagyta. A feltételek között van az is, hogy a város csak abban az esetben hozza meg ezt a tekintélyes áldozatot, ha a szegedi egyetemen minden szegedi polgár fia szabadon tanulhat, tehát a belügyminiszter a határozattal együtt

Iskolatársak.

Régi pajtásaival voltaképpen a tíz, meg a husz éves iskolai találkozók jön össze az ember. Ez a találkozó arra jó, hogy a hajdani emlékek felélevenítésén kívül eldicsekedhessen vele a szerencsésebb, hogy ő mennyire vitte. Szerényen, az áldozati báránka megadásával türi a sors szeszélyeit, de mindent lead a maga kiválóságáról.

Nem sokat érnek az ilyen összejövetelek. Valamikor fogadalmat tettek a fiuk, hogy elhozzák majd a családjukat is, ám az asszonyok nem igen jelennek meg.

— Majd bolond leszek, hogy elkeveredek mindenféle bandába, — szokta mondani öngyűsége és mondja még inkább, ha öméltsága.

A hajdani pályatársak ugyanis a társadalom számos különféle pozíciójában válnak a haza javára s a miniszteri tanácsosné felhúzza a fitos orrát, ha kezét kell fognia az adótsízt becses nejével, amint-hogy nem mindegy neki az sem, hogy milyen ősmagyar talajból került elő a kaució.

Az volna az igazi találkozó, ha az Isten csodát művelne s visszavarázsolna mindenkit a tizenhatalmú életkorába. Csak erre az egy napra legyenek megint gyerekek, vakartassék le róluk a sok ferde, esellen pöz, tűnjön elő az a romlatlan közvetlenség, lelki hangulat, amely amannak a régi kornak volt a megbecsülhetetlen értéke.

Nincs is nagyobb ártása a természetnek annál, hogy megváltoztatja az embereket. A beszélni kezdő gyerek, a naponta fejlődő értelme, érdeklődése, a világ legnagyobb csodája. Ezt még nem rontotta meg senki, maga talál ki mindent, maga jön rá a szenzációkra. Mihelyt iskolába jut, már megváltozik és pózol, pukkasztja a kis pajtásait, akik viszont őt igyekeznek pukkasztani színes üveg-golyókkal, madártollakkal, eldobott kocsolyakulcsokkal. Más, egészen más ilyenkor már a gyerekek s úgy érezzük, hogy elrabolják tőlünk.

Melyik tud megmaradni a régi mederben s

melyik lesz a huszonöt éves találkozó is nagy-képűség nélkül emlékezni, örülni tudó?

Még a háboru előtt történt, hogy felfedezett egy régi kis cimborám. Mindig pöttyű gyerek volt a Lufi, rajta próbáltuk ki sok gonoszágunkat, azért szerettük. Mikor megtudta a címet, postamester volt egy dunántúli kis faluban s ő szerkesztette az odaváló heti lapot is összes ötven előfizetői számára. (Akkor gondoltam el, hogy milyen szenzációs számokat tudna egy postamesternek készíteni, ha megírná mindazt, amit hiteles irások alapján tud.)

Lufi azzal kezdte örömét, hogy küldött egy láda badacsonyi bort s levelet is melléje.

— Azért, mondta, hogy az Isten felvitte a dolgomat s szerkesztő lettem, még nem nézlek le téged, hanem megtartalak régi barátságomban.

— Kedves Lufi, válaszoltam, nem bánom, ha le is nézel, de mindig ilyen jó borral kapcsolatosan. Ez nagyban enyhíti a szigorúságodat.

Nem sokáig örülhettünk egymásnak, mert lekapcsolták a szegényt, amennyiben megdézsmálta a postapénztárt. Kötődően szerkesztett hetilapja az eseményről nem emlékezett meg, ami annál feltűnőbb, mert most először lett volna alkalma szenzációs riportra. De nyilván úgy gondolkodtak, hogy hiábavaló tulzás arról írni, amit ugyis tud az egész falu.

A másik gyerekkori barátom telt el az ifjúkor nagy része. Szívós, szorgalmas fiú volt, szegény ember gyereke sokadmagával. Vasárnap délután az összegyűjtött gyerekek kettős rendbe sorakoztak és szülői felügyelet mellett sétára indultak. Alkonyat táján a jó atya szélnek eresztette családját s betért egy kormarába, ahol a törzsasztal mellett kifejtette álláspontját a politikában, több államférfiut leszamarazott s ha hinni lehet neki — már pedig a törzsasztalnál hittek —, számos felebbvalójának alaposan megmondta a magáét.

A jó atya csak éjfél után tért haza s akkor közelebbi indoklás nélkül elverte a jó anyát, aki az

összegyűjtött gyermekekkel együtt aludt az egyetlen szobában.

Az én pajtásom a negyedik osztályból elment preparandistának s attól kezdve csak a vakációban találkozunk, mikor is új pajtásokról, azok nagyszerűségéről tudott véget nem érő érdekességeket beszélni. (Teszem azt, milyen pompásan vezeti le bizonyos Mohos Ágoston a hármas szabályt.) Az oklevéllel sem elégedett meg, végigéhezett több évet Budapestben, magasabb kvalifikációt szerzett, ma talán igazgató is, ha nem rakták B. listára.

A háboru előtt véletlenül találkoztam vele a körúton, nagy volt az öröm, egész sereg kérdés egy-szerre.

— Mit csinálsz? Hogy élsz?

— Sorsommal meg vagyok elégedve, előhaladásom nyugodt menete kielégít.

— Él-e még az öreg?

— Atyám a múlt év őszén vízkórban elhunyt, feleli barátom.

Nagyot nyelek erre a precíz, olvasókönyves mondatra, de még mindig állok a lábamon. Az egyik öccsének épp aktuális volt valami kellemetlen afférja, lelketlen harácsolók okirathamításba kergették. Mondom hát:

— Te, mit csinált az a szerencsétlen Béla gyerek?

— Fivérem nem volt tisztában cselekménye jogi következményeivel, ezért elcsuszott a becsület lejtőjén.

Ugy kaptam el a fejemet, mintha megütöttek volna.

— Szervusz, nagyon örülök, hogy láttalak, de most sietnem kell, mert várnak.

Mindjárt fel is ugrottam egy villamosra s azóta különösebben fázom a beszéd- és értelem gyakorlatoktól. Már mint hogy felnőttek között. Legkedvesebb kisbarátom, aki még csak hat éves, sosem inzultált ilyen mondatokkal. Ojjé, mennyire előbbre van ő már!

Bob.